

ADRIANA MACHÁČOVÁ

IKAR

SLEPÝ DÁŽĎ

ADRIANA MACHÁČOVÁ

SLEPÝ DÁŽĎ

IKAR

Copyright © 2021 by Adriana Macháčová
Jacket design © 2021 by Juraj Šramko
Slovak edition © 2021 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-8138-7

Najosamelejším člověkem je ten,
čo stratil lásku.

Ernest Hemingway

Môj život je ako slepý dážď. Šľahá – a slnko svieti. Prúdy vody chladia, ale na oblohe sa klenie dúha – most od zla k dobrému... Alebo naopak?

Nič totiž nie je tak, ako som chcela, hoci som sa snažila zo všetkých síl. Sudičky mi veľa šťastia nenadelili, a tak sa ilúzia stala mojím zrkadlom. A poriadne krivým. Vide-la som sa v ňom tak, ako som sa túžila vidieť.

Koľko tváří som si vysnívala? Dnes si už neviem predstaviť ani jednu z nich a o tom, čo sa stalo, nedokážem premýšľať s chladnou hlavou.

Večer čo večer tuho stískam viečka, ale spánok nepri-chádza. Ručičky na hodinách idú naopak a pred očami mi defilujú spomienky. Sú živé a vyskakujú v popletenom poradí. Vyletúvajú mi z mysle ako netopiere po zotmení.

Vraciam sa k nášmu zoznámeniu, milovaniu, cítim ob-jatie a jeho dokonalé, urastené telo. Kráčame ruka v ruke mestom... Pozorujem lenivý tok rieky... Dívam sa na jeho spiaci profil, líniu mierne odutých úst, bradu s krátkym strniskom. Špalier veľkých slnečníc k nám obracia zla-to-čierne kvety ako hlavy zvedavcov. Nikdy mu neod-pustím! Nikdy viac s ním neprehovorím!

Obrovsky krvavý fľak na drobnom štrku vedľa cesty mi pripomína ohnivé dračie oko. Linda sa krúti a strká ruku do rukáva džínsovej bundy. Špička otcovej topánky prechádza po červenej mape. Načieram kamienky do hrste, kladiem si ich k ústam a bozkávam. Padajú mi pomedzi prsty a kotúľajú sa po čiernom saku. Cítim vôňu pomaranča, hľadím na hrubé prsty lúpajúce oranžovú kôrku. Divoký brečtan omotáva drevený kríž a drží ho v zlovestnom zajatí. Linda sa opiera o zárubňu dverí a mračí sa na mňa. Ešte okamih a jej tiché, ľahké kroky, ktoré by som rozpoznala medzi tisíckami iných, sa vzdialia. Bojujem so smútkom, premáham žiaľ a prehltám plač.

Pokúšam sa každú boľavú spomienku nahradiť inou, veselšou. No Lindin zvonivý smiech si neviem privolať. Oliznem si pery, chuť slaného rybieho bozku je dávno preč. Čarovné tóny huslí a bedrá, čo ľahučko splynuli s mojimi, duša stále odmieta. Zas a znova vidím jemnú pavučinu s pavúkom. Lindin život sa skončil, ale život v jej izbe pokračuje. Počujem ťuknutie elegantných pohárov na dlhej stopke – prípitok na záver. Kto by čakal, že nás rozdelí pravda? Klamstvá sme zvládali celkom dobre.

Skrútila som volant a prudko som odbočila na poľnú cestu. Kolesá horko-ťažko prechádzajú cez štrkovité výmole. Vysoká tráva a popadané suché konáre sa šúchajú o podvozok. Zastala som a vypla motor. Pomrvila som sa na sedadle, úzka džínsová sukňa mi odkrýva nohy vyše kolien. Prešívany rub sa mi nepríjemne zarezáva do stehien. Z diaľky sa donáša kŕkanie žiab.

Odopla som bezpečnostný pás. Ruky som si zložila v lone a poobzerala som sa. Slnko čochvíľa zapadne. Umierajúce lúče sa predierajú cez koruny stromov a osvetľujú koniec lúčky, čo sa zvažuje k neďalekému jazeru.

Zhlboka som sa nadýchla a vydýchla. Sklopila som zrkadielko v tienidle nad volantom. Malá žiarovka osvetlila moju bleďú tvár. Zhrozene som uhla pohľadom. Udalosti posledných dní na mne zanechali nezmazateľný odtlačok.

Aj túto noc ma vystrašil rovnaký sen. Počujem piskot pneumatík, desivý praskot plechu, rinčanie skla a tupý úder – náraz vymrštil moju dcéru na krajnicu vysypanú štrkom. Pokrútené konáre, čo na cestu navial víchor, milosrdne zakryjú umierajúce telo, ktoré šialený vodič vy-

dal napospas osudu. Na Lindinu krásnu mladú tvár padá hustý dážď.

Ticho v izbe preťal zúfalý výkrik. Prebúdzam sa spotená ako myš. Vydesene zvieram paplón. Nevládzem sa pohnúť...

Zaklonila som hlavu a zatlačila som ju do opierky sedadla. Zažmúрила som oči. Obrovskú škvrnu od krvi, čo zafarbila drobný štrk na krajnici, vidím jasne aj po mesiaci – veľké dračie oko.

„Linda, kam ideš?“ zvolala som na dcéru. Pozorovala som ju, ako sa oblieka. Hrivu dlhých gaštanových vlasov mala zapletenú do vrkoča a spod telka jej vyliezali ramienka čiernej podprsenky. Vrezávali sa jej do plic a vyrývali do kože červené brázdy. Pohľadom som šibla na okno. Stmievalo sa a v dome naproti sa už kde-tu svietilo.

Načiahla sa za džínsovou bundou prehodenou cez stoličku pri písacom stole.

„Počúvaš ma? Niečo som sa ťa pýtala!“ zahrnela som.

Ruka jej ustrnula v strede rukáva: „Idem von!“ odsekla. Zdalo sa mi, že je akási nepokojná.

„A čo učenie?“

„Mami, potrebujem pauzu. Musím aspoň na chvíľu vypadnúť,“ odvetila ľahostajne.

„A kam?“

Prevrátila veľké modré oči: „Na vzduch!“

„Linda, ak zmaturuješ na trojky, na vysokú ťa nevezmú,“ povedala som, akoby to sama nevedela.

„Nebud' zlým prorokom, mami! Niekedy to fakt preháňaš!“ odula spodnú peru. „Prosila som ťa, nech do mňa

stále nevrtaš, iba čo ma znervózňuješ a potom sa nedokážem na nič sústrediť! Uznala si, že potrebujem pokoj!“ navliekla si bundu a otočila sa k zrkadlu.

Už rozoznám, kedy sa v jej hlase skrýva hrozba. Nechcela som sa hádať. Mala by som mlčať, ale neovládla som sa. Postavila som sa za Lindin chrbát a chytila som ju za plecía. V zrkadle sa nám stretli oči.

„S dobrým vzdelaním sa v živote nestratíš. Nemôžeš sa spoliehať, že ti niekto prihodí teplý flek,“ spustila som, hoci som vedela, ako neznáša, keď ju zasypávam dobre mienenými radami. „My takých známych nemáme.“

Nekládla som na ňu neprimerané nároky, len som jednoducho nechcela, aby dopadla ako ja. Bez školy, bez muža a navyše sama na výchovu dcéry. Vysoká škola je vysoká škola. Titul je titul, ľahšie sa s ním žije. A medzi vysokoškolskými aj ľahšie nájde toho pravého. Nie takého, čo sa na ňu vykašle, ešte než porodí...

„Mami, učím sa!“ zlostne na mňa zazrela. „Nemusíš mi to stokrát obúchávať o hlavu.“

„Aj včera večer si kamsi zmizla! Ani si mi neráčila oznámiť, že ideš preč!“

„Zbytočne sa znepokojuješ, mami. Šetri si nervy! Mám už osemnásť. Dokedy ma chceš kontrolovať?“ útokom sa vyhla odpovedi.

Od rozhorčenia mi do tváre stúpila červeň.

„Pokiaľ žiješ pod mojou strechou, mám právo vedieť...“ vrčala som, ale Linda nahnevane dvihla ruky a skočila mi do reči: „Mami, prestaň!“ Vytrhla sa mi zo zovretia a odpochodovala do chodby. Začula som, ako sa vchodové dvere rozleteli, až kľučka narazila do steny. Vzápätí sa hlučne zabuchli.

Sadla som si na Lindinu posteľ, studené dlane som si pritlačila na líca. Nevieť spacifikovať vlastnú dcéru. Niet sa čomu čudovať. Jablko nepadá ďaleko od stromu. Ani mňa rodičia neudržali na uzde. Pamätám si, ako som v noci preliezala parapetu na okne a skákala do mäkkej hlíny zeleninovej záhradky. Popri múre som sa zhrbene zakrádala pod oknom rodičovskej spálne až k plotu. Zachytila som sa hrubého pletiva, do veľkého oka som strčila najprv pravú nohu a potom o niečo vyššie ľavú. Vyšplhala som sa až na samý vrch. Prehodila som nohu cez plot a dopadla som do Viktorovho náručia, ktorý včas vybehol spod ovísajúcich konárov smutnej vŕby.

„Mladosť-pochabosť,“ povzdychla som si a rozrušene som vstala. Prešla som do kuchyne. Rozsvietila som svetlo. Lúč z veľkej bielej lampy sa odrazil od sklenených dvierok kuchynskej skrinky. Odlesk mi poštekľil oči.

Kým sa Linda vráti, pripravím večeru. Urobím špagety s bolonskou omáčkou, také má najradšej. Najeme sa a potom sa s ňou ešte raz porozprávam. Tentoraz bez emócií, zaprisahávala som sa. Nedovolím, aby si zničila mladosť ako ja.

Z košíka som vybrala cibuľu a zlostne som ju krájala, akoby na lopári ležala Viktorova hlava. Po líkach mi stekali slzy. Nahovárala som si, že plačem z cibule, ale nebolo to tak. Už je to toľko rokov, čo ma opustil, no dosiaľ som naňho nezabudla. S ním by bol môj život oveľa jednoduchší...

Načiahla som sa za kľučkou a vystúpila som z auta. Kabelku som si prevesila cez plece. Bolo dusno, v bezvetrý presýtenom smogom sa nepohol ani lístok, ani stebiel-

ko trávy. Vydala som sa po poľnom prašnom chodníčku k hlavnej ceste. Ruky sa mi chveli.

„Zvládnem to,“ zamrmlala som si popod nos a odhodlane som kráčala ďalej. Napredovala som však len silou vôle, akoby som bola bez tela. Krok som mala neistý, kolenná sa mi podlamovali. Prešla som po krajnici až k miestu, kde Linda naposledy vydýchla. K miestu, ktoré navždy zostane posledným dotykom s mojou dcérou, hoci jej popol odpočívá na cintoríne v kolumbáriu urnového hájika.

Nikdy som si ľudí v hrobch nepredstavovala ako hnijúce kosti a lebky s veľkými dierami namiesto očí. Podľa mňa iba spia s hlavou na bielej čipkovanej poduštičke. Lenže Lindu som videla ako čierny prach. Popol, čo môj otec vymetal z pece a sypal na záhony v záhrade.

Nemala som ju dať spáliť, vyčítala som si už po stý raz. Aj preto chodievam sem, ku krvavému dračiemu oku, po ktorom už niet ani stopy. Dážď ho dávno zmyl. Kiež by tak ľahko zmyl aj žiaľ, čo ma sužuje a kvári!

Čupla som si. Plecia mi klesli. Dlane som pritlačila na kamienky.

„Moje krásne dievčatko,“ vzlykla som. „Prečo si ma tu nechala?“ Oči mi zaliali horúce slzy. Zahmleným pohľadom som sa zadívala na drevený kríž, čo som práčne vtlačila do zeme. Popínavý brečtan bol jediný svedok mojej bolesti.

Nedokážem sa s Lindinou smrťou vyrovnáť. Prišla nečakane. Keby zomrela na nejakú zákernú chorobu, azda by som to časom prijala ako niečo nezvratné. Ale takto? Pod kolesami auta naničhodného vraha, ktorý zbabelo ušiel. A to iba necelý kilometer od nášho domu!

Prečo som jej dovolila odísť? Prečo som ju nezadržala? Bičovala som sa výčitkami. Vedomie, že som ju neudržala

doma, ma bude ničieť celý život. Keby som mohla vrátiť čas, nikam by som ju nepustila. Lenže kto mohol tušiť, že na ňu číha smrť?

Premiešala som bolonskú omáčku a vypla plamienok pod panvicou. Voda v hrnci na vedľajšom horáku nie a nie zo-vrieť. Malá ručička na hodinách nad vstupným výklenkom do kuchyne sa blížila k osmičke. Zazdalo sa mi, že v zámke zaštrkotal kľúč. Odstúpila som od sporáka a natiahla uši. Zatajila som dych, ale v chodbe sa nerozsvietilo. Linda si dávala načas.

Voda konečne hlasno zabublala. Načiahla som sa za škatuľkou špagiet. Roztrhla som obal a takmer polovicu cestovín som vhodila do hrnca. Zatláčala som špagety vareškou, aby sa potopili. Nervózne som podupkávala nohou a škúlila na hodiny. „Kde, dočerta, si?“

Scedila som špagety a rovno zo sitka vysypala do panvice. Utrela som si ruky do utierky a začala som pochodovať od okna k dverám. Od zlosti som pevne zatínala čeľuste.

Vyšla som na lodžiu. Zotmelo sa. Parkovisko pod domom sa zaplňalo autami. Nad hlavou mi zakrákala vrana a veľkým oblúkom zlietla na betónové zábradlie. Mala som ju na dosah. Na tenkých nôžkach sa nebojácne posunula viac k stredu. Pootočila sa, zrejme aby na mňa jedným okom lepšie videla.

Čierny vták je poslom zlých správ a neveští nič dobré, napadlo mi. Striaslo ma. Oblapila som si ramená. Dupla som, aby som vranu odohnala, no iba naširoko rozprestrela lesklé krídla a uskočila k okraju zábradlia. Ďalej si

ma bezočivo obzerala, až ma zachvátila úzkosť. Stiahlo mi hrud', odrazu som sa nevedela nadýchnuť.

„Heš!“ zahнала som sa. Čierny vták odletel.

Vrátila som sa do obývačky a bezcieľne som sa tmolila po byte. Potľapkala som kreslo, minula konferenčný stôl, hánkou som zaklopala na hrubé drevo jedálenského stola, ukazovák som pichla do servítok naukladaných v kovovom stojane... Nevedela som, čo robiť.

Musím sa upokojiť. Linda je predsa svedomitá, nikdy mi nepridávala starosti, hoci buričské obdobie dospievania mi dávalo zabrať. Viac ráz prišla domov po zotmení a každé slovo som z nej páčila heverom. Vypytovala som sa, kde bola, čo číta, či niekoho má, ale nedovolila mi nazrieť do svojho súkromia.

V poslednom čase sme si vymenili len zopár rovnakých viet. „Ako bolo v škole?“ zaujímala som sa každý deň. „Dobre,“ zakaždým som dostala tú istú stručnú odpoveď. Navrávala som si, že v tom veku ide matka na nervy všetkým dievčatám. Linda vybuchovala, keď som jej prikazovala, aby prišla domov o deviatej, trieskala dverami, keď som žiadala, aby si upratala izbu, odúvala sa, keď som medzi rečou podotkla, že čierny lak na nechtoch vyzerá príšerne.

Bolo preto logické, že ak som mala príležitosť, prehľadala som vrecká na jej džínsoch, kabátoch a sakách. Vytriasala som kabelky, zoradené na spodnej policičke v skrini, nazrela pod posteľ, pod vankúš, do kartónových škatúl, do ktorých si Linda odkladala rôzne veci, a moja predstavivosť húževnato pracovala. Prezrela som kúty a preskúmala koberec, či do dlhého vlasu nezapadlo niečo nezvyčajné. Otvárala som zásuvky a pohľadom som

prechádzala po úhľadne naukladaných zošitoch, prelistovala som Lindin diár, ale na nič podozrivé som nenašla. Hanbila som sa, ale ak sa naskytla príležitosť, snočila som znova.

Viem, bolo to odo mňa hlúpe, ale nemohla som si pomôcť. Dušovala som sa, že budem trpezlivá. Linda dospeje a zasa to bude medzi nami ako predtým.

Nadvihla som vrchnáčik cukorničky a vložila som si do úst bielu kocku, nech sa upokojím. „Linda, kde si?“ opýtala som sa s cukrom v ústach. Rozhryzla som ho a sklúčene som ďalej pochodovala po byte.

Po ďalšej hodine moje predsavzatie pokojne sa s dcérou porozprávať utŕžilo poriadnu trhlinu. Veď počkaj, keď prídeš! vyhrážala som sa v duchu. Zamknem ťa do izby a nevypustím až do maturít. Dobre som videla, že sa neučí tak usilovne, ako by mala. Často hľadela do prázdna ako námesačná a knihy boli posledné, čo ju zaujímalo.

Znenazdajky mi v ušiach zahučal otcov ostrý hlas: „Máš, čo si chcela! Bez vzdelania budeš akurát tak v búde niekde na periférii predávať krumple. Z čoho chceš uživiť decko?“

Potriasla som hlavou, nech spomienku vyženie, a odhrnula som záclonu na kuchynskom okne. Pritlačila som nos na sklo, ale nevidela som ani živú dušu. Na podobložnici som popresúvala kaktusy a otvorila som okno. Do kuchyne zavial chladný severozápadný vietor.

Vyklonila som sa ponad parapetu, či ju nezazriem prichádzať. Všade vládlo ticho. Parkovisko pred domom bolo zaplnené autami do posledného miesta. Všetci sú doma, iba moja dcéra nie!

Zrazu tmu preťal blesk. Z diaľky sa ozvalo dunenie

hromu. Pozrela som na oblohu. Prevaľovali sa na nej husté čierne mračná. Vystrčila som ruku, dopadla na ňu kvapka. Vzápätí druhá. Mračná sa pretrhli a razom s dažďom pršali na chodník halúzky a šušky z vysokých smrekov, čo rástli popri hlavnej ceste.

Zlostne som zabuchla okno a prešla do chodby. Doparoma, kde to decko je? V kabelke som pohľadala mobil. Zviezla som sa na taburetku. Rozrušene som pozrela na displej a ťukla naň prstom. Nijaké upozornenia a ani jeden zmeškaný hovor. Prečo nezavolá? Kde toľko trčí? Prečo sa neozve? Dusila ma zlosť, ale srdce mi zvieral strach. Na ulici vyčíňa búrka a moje dieťa sa nevracia...

Vtom som začula kroky, po schodisku niekto stúpala. No konečne, pomyslela som si s úľavou. Vstala som a vystrela chrbát. Pritisla som sa k tmavej dyhe dverí. Doľahol ku mne štrkot zväzku kľúčov. Bola som si istá, že je to Linda, ale s vrznutím sa otvorili dvere naproti.

Sklamane som pozrela na mobil, čo som stískala v dlani, a ťukla na ikonku správ. Vyhľadala som esemesky, čo sme si vymieňali s dcérou, a zručne som do okienka vyťukala: Kde si? Je všetko v poriadku?

Čakala som na odpoveď. Neprichádzala. Úzkosť mi stiahla hrdlo. Nevdojak som zopäla ruky: „Bože, len nech sa jej nič nestane! Prosím ťa, Bože, ochráň ju!“

2

Zvečerilo sa. Obloha sa zafarbila do krvava. Zo slnka už bol vidieť iba úzky kosáčik nad stromami. Schladilo sa. Pozrela som na kríž pri ceste. Vystrela som sa a popravila si sukňu. Vytiahla som papierovú vreckovku a poutierala som si zaslzené líca. Nos som mala upchatý, hlasno som sa vysmrkala a vykročila som k autu; štrk mi škrípал pod nohami.

Mykla som sa, keď pri mne zastavil čierny mercedes. Okienko na strane spolujazdca sa spustilo a vodič sa naklonil ponad sedadlo.

„Potrebujete pomoc?“ opýtal sa muž v stredných rokoch a prihladil si šticu čiernych vlasov. Preľakla som sa. Pozrela som naňho. Nevyzeral ako úchylák, práve naopak. Biela košeľa svietila v šere a uzol na očividne drahej kravate mal pedantne stiahnutý. Manžety na košeli mu vyčnievali z rukávov saka ako podľa protokolu. „Ste v poriadku?“

Som a nik mi nepomôže, pomyslela som si, ale slová, čo sa mi tisli na jazyk, som radšej prehltila a pokračovala som v chôdzi.

„Odveziem vás,“ zrazu predou mnou stál štíhly fešák v tmavomodrom obleku s ostrými nažehlenými pukmi na nohaviciach.

„Netreba, ďakujem, som autom,“ zamrmlala som a predĺžila som krok.

„Prepáčte, nechcel som vás vystrašiť...“ počula som za chrbtom, ale nezastala som. Rýchlo som vkĺzla na sedadlo svojho auta. V spätnom zrkadielku som pozorovala, ako mercedes pomaly odchádza.

Chvatne som naštartovala a zapla svetlomety. Komáre, muchy a nočné motýle sa vrhli do žiary. Zaradila som spiatočku a opatrne som vycúvala na hlavnú cestu.

Vrátila som sa rovnakou trasou, akou som prišla. Od lesíka za petržalským jazerom Draždiak, okolo obchodíkov pod novou bytovkou, popri nemocnici na Antolskej ulici...

Dovliekla som sa domov ako zbitý pes. Vyzula som sa a kabelku som zavesila na vešiak. Automaticky som zamierila do Lindinej izby. Rozsvietila som a sadla som si na posteľ. Tu sa v detstve hrala, na posteli robila kotrmelce a smiala sa. Neskôr vysedávala s notebookom na kolenách a občas aj plakala. V tejto izbe vyrástla a dospievala.

Zrak mi spočinul na fotografii v striebornom rámičku na stolíku vedľa postele. Pohladila som tenké sklo na lesklom zábere. Linda sa na ňom usmievala. Na líkach posiatych pehami sa jej zračili malé jamky. Vlasy jej strapatil vietor. Bolestne som skrivila ústa a nechtom som škrabla do neviditeľného fliačika na bielej plachte. Zobrala som vankúš, priložila si ho k tvári, až mi naň padli vlasy, a sústredene som vdychovala. Márne! Po Linde už nezostala žiadna vôňa, hoci v jej izbe sa nič nezmenilo. Vlastne áno. Biela záclona na okne zosivela a od tenkej garniže sa

tiahla jemná pavučina s pavúkom. Lindin život sa skončil, ale život v jej izbe pokračoval...

Lahla som si. Ruky som si prekrížila na bruchu, akoby som sa uložila do truhly. Popravde, predstava smrti ma upokojovala. Môj život sa i tak premenil na prázdnotu, do ktorej sa prepadlo všetko, čo v ňom bolo pekné a dobré.

Dni rátam od tej tragédie. Pred nehodou som síce žila jednotvárne, trochu nudne, ale pohyb po známom kruhu mi vyhovoval. Chodila som do práce, s Dadou a Táňou do kina a na kávu. Od Lindinej smrti sa priateľkám vyhýbam a do svojho pedikérskeho salóna, ako neveľkú prevádzku pyšne nazývam, som viac nevkrčila. Na okno za mrežou sadá prach a schránka pri dverách je určite preplnená reklamnými letákmi.

„To nemyslíš vážne, že budeš starým babám vyrezávať kurie oká!“ zmrazil ma otec, keď som sa prišla rodičom pochváliť diplomom z absolvovaného kurzu. „Ty!“ zapíchol ukazovák do vzduchu. „Výnimočná a svedomitá študentka!“ dodal roztrpčene. Tak ma hodnotili učitelia na gymnáziu na každom rodičovskom združení.

Na kurz mi dovolili chodiť s malou Lindou v kočíku. Pani Ferková, ktorá ho viedla, dobre vedela, aké je to byť slobodnou mamičkou. Našťastie, Linda bola veľmi pokojná, dvojmesačná prespala celé noci a plakala len výnimočne, akoby vytušila, že je mojou jedinou istotou a útechou. Navyše jej podmanivá tvárička vyvolávala úsmev. Podala sa na svojho otca a nevedomky vo mne živila spomienky, čo ma vo dne v noci ťažili na duši ako balvan. Nedokázala som sa voči nim obrniť.

Stala sa zo mňa prehnane úzkostlivá osamelá matka, ale svojím spôsobom som bola šťastná. Človek by to o se-